

SELOSTUS V. I. LENINILLE

Toveri Leninille

Olemme saaneet salakirjoitussähkösanomanne. Me jo tiedoitimme teille katastrofin syistä tutkimusten tulosten perusteella⁵⁰: armeija, jolla oli väsyneet joukko-osastot ja jolta puuttuivat reservit ja luja päällystö ja jolla oli kaiken lisäksi sivusta-asema pohjoisesta saarroistukseen joutumisen vaaroineen, — tällainen armeija ei voinut olla hajoamatta jouduttuaan vihollisen ylivoimaisten ja veresten voimien vakavan rynnistyksen kohteeksi. Meidän mielestämme kysymyksessä ei ole vain III armeijan elinten ja lähimmän selustan heikkous, vaan myöskin

1) Pääesikunta ja sotilaspiirien sotilaskomissaariaatit, jotka muodostavat ja lähettävät rintamalle tietävästi epäluotettavia joukko-osastoja,

2) Yleisvenäläinen komissaaritoimisto, joka lähettää selustassa muodostettaviin joukko-osastoihin poikasia eikä komissaareja,

3) Tasavallan Vallankumouksellinen Sotaneuvosto, joka niinsanotuilla toimintaohjeillaan ja päiväkäskyillä saattaa epäjärjestykseen rintaman ja armeijoiden

johtamisen. Ilman vastaavia muutoksia sotilaallisessa keskuksessa ei ole takeita menestyksestä rintamalla.

Vastauksemme sotilashenkilöiden kysymyksiin.

1. **Kahdesta rykmentistä.** Vangiksi antautui kaksi rykmenttiä: 1. neuvostorykmentti ja pietarilainen matruusien rykmentti. Vihamielisiä toimia meitä vastaan ne eivät aloittaneet. Vihamieliset toimet meitä vastaan aloitti Uralin sotilaspiirin sotilaskomissariaatin muodostama 10. divisioonan 10. ratsuväkirykmentti, joka majaili Iljinskin kylässä. Sitä paitsi vältettiin myöskin sotilaspiirin sotilaskomissariaatin muodostaman, Otsherin tehtaalle majoitetun 10. pioneerirykmentin kapina. Vihollisen puolelle siirtymisen kuin myöskin vihamielisten toimien syynä on rykmenttien vastavallankumouksellisuus, joka on selitettävissä sillä, että mobilisatiossa käytetään vanhoja metodeja, joukko-osastoja muodostetaan ilman sotapalvelukseen kutsuttujen ennakkopuhdistusta ja rykmenteissä puutuu samanaikaisesti alkeellisinkin poliittinen työ.

2. **Motoviliha.** Tehtaan koneisto ja sähköosaston laitteet purettiin, luetteloitiin sekä lastattiin vaunuihin hyvissä ajoin, mutta niitä ei kuljetettu pois eikä tuhottu. Vastuu siitä lankeaa Keskuskollegiolle⁵¹, sotilaskuljetusten päällikölle ja armeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle, jossa ilmeni tava-tonta järjestelykyvyttömyyttä. Viisi kuudesosaa Motovilihan työläisistä jäi Permiin, sinne jäi myös tehtaan teknillinen henkilökunta ja raaka-aineet. Kaikesta päättäen tehdas voidaan panna käyntiin noin puolentoista kuukauden kuluttua. Huhut Motovilihan työläisten kapinasta Permin kukistumisen edellä eivät ole tulleet vahvistetuiksi, oli ollut vain voima-

kasta kuohuntaa elintarviketilanteen sekasortoisuuden pohjalla.

3. Sillan ja arvokkaiden laitteiden räjäyttämistä. Silta y.m. olivat jääneet räjäyttämättä armeijan Vallankumouksellisen sotaneuvoston järjestelykyvyttömyyden vuoksi ja siksi, että perääntyvien joukko-osastojen ja armeijan esikunnan väliltä puuttui yhteys. Puhutaan, että toveri, jonka piti räjäyttää silta, ei voinut täyttää tehtäväänsä, sillä valkokaartilaiset surmasivat hänet muutamia minuutteja ennen räjäyttämistä. Toistaiseksi ei ole voitu tarkistaa tätä selitystä, sillä sillan vartiosto on paennut ja monet „neuvosto“-työntekijät ovat poistuneet „tuntemattoomaan suuntaan“.

4. Permin luona olleista reserveistä. Reservinä oli yksi ainoa lujittumaton ja epäluotettava „neuvostorykmentti“, joka heti rintamalle saavuttuaan siirtyi vihollisen puolelle. Muita reservejä ei ollut.

5. Kalustomenetys ja mieshukka. Toistaiseksi ei voida saada täydellistä kuvaa menetyksistä, sillä monet asiakirjat ovat kadonneet ja monet asiaanosalliset „neuvosto“-työntekijät, specialistit, ovat siirtyneet vihollisen puolelle.

Käytettävissämme olevien niukkojen tietojen mukaan me olemme menettäneet 297 veturia (niistä 86 epäkunnossa-olevaa), noin 3 tuhatta vaunua (ehkä enemmänkin), 900 tuhatta puutaa naftaa ja paloöljyä, kaustista soodaa muutamia satoja tuhansia puutia, suolaa 2 miljoonaa puutaa, lääkkeitä viiden miljoonan ruplan arvosta, Motovilihan tehtaan ja Permin aseman konepajan materiaalivarastot valtavine rikkauksineen, Motovilihan tehtaan koneet ja koneenosat, Kaman joki-

laivaston alusten koneistot, 65 vaununlastia nahkaa, 150 vaununlastia armeijan huolto-osaston elintarvikkeita, Vesiliikenteen piirihallinnon mitä suurimman pumpuli-, kangas-, oleonafta- y.m. varaston, 10 vaunua, joissa oli haavoittuneita sotureita, kulkulaitoksen akselivaraston, jossa oli suuri määrä amerikkalaisia akseleja, 29 tykkiä, 10 tuhatta ammusta, 2 tuhatta kivääriä, 8 miljoonaa patruunaa, yli kahdeksan tuhatta miestä kaatuneina, haavoittuneina ja tietymättömiin kadonneina joulukuun 22 ja 29 päivän välisenä aikana. Permiin jäivät kaikki rautatiespesialistit ja melkein kaikki huoltospesialistit. Menetysten luettelointi jatkuu.

6. Armeijan nykyinen taistelukuntoinen miesvahvuus. Kolmannessa armeijassa on nykyään kaksi divisioonaa (29. ja 30.), joissa on 14 tuhatta jalkamiestä, 3 tuhatta ratsumiestä, 323 konekivääriä ja 78 tykkiä. Reservinä on Venäjältä lähetetty 7. divisioonan prikaati, jota ei ole vielä käytetty sen vuoksi, että se on epäluotettava ja kaipaa vakavaa puhdistusta. Vacetisin lupaamat kolme rykmenttiä eivät ole vielä saapuneet (eivätkä saavukaan, sillä ne ovat kuulemma saaneet eilen uuden määräyksen lähteä Narvaan)⁵². Toimivat joukko-osastot ovat rusikoituja, väsyneitä ja suurella vaivalla pysyvät rintamalla.

7. III armeijan hallintojärjestys. Päättäkätsoen hallintojärjestys on tavallinen, „säätöjen mukainen“, mutta tosiasiallisesti puuttuu kaikenlainen järjestys ja vallitsee täydellinen leväperäisyys, omasta taistelulohkosta irtaantuneisuus, divisioonien tosiasiallinen autonomisuus.

8. Ovatko toteutetut toimenpiteet riittäviä peräntymisen pysäyttämiseksi. Toteutetuista toimenpiteistä

voidaan pitää tärkeinä: 1) II armeijan etenemistä Kunguran suuntaan, mikä on epäilemättä suuri apu III armeijalle, ja 2) sitä, että Stalinin ja Dzierzhynskin ponnistusten tuloksena rintamalle on lähetetty 900 täysin luotettavaa ja reipasta jalkamiestä, joiden tehtävänä on saada aikaan käänne III armeijan masentuneessa mielialassa. Kahden päivän kuluttua me lähettämme rintamalle kaksi ratsuväkieskadroonaa ja 3. prikaatin 62. rykmentin (se on jo seulottu). 10 päivän kuluttua lähtee vielä yksi rykmentti. III armeijan rintama tietää tämän, näkee selustan huolenpidon, ja sen mieliala nousee. Epäilemättömtä on, että tilanne on nyt parempi kuin kaksi viikkoa sitten. Paikotellen armeija on siirtynyt jopa hyökkäykseenkin eikä ilman menestystä. Jos vihollinen antaa meille vielä pari viikkoa hengähdysaikaa, s.o. jos se ei siirrä rintamalle uusia vereksiä voimia, niin voidaan toivoa, että III armeijan lohkolla muodostuu luja tilanne.

Nykyään ponnistelemme sen pohjoisen saarroitusliikkeen likvidoimiseksi, jonka eräät vihollisosastot ovat tehneet Kaigorodin kautta maantietä pitkin Vjatkan suuntaan. Me tulimme Vjatkan muun muassa lähettääksemme Kaigorodin suuntaan hiihto-osaston, minkä me teemme. Mitä tulee muihin toimenpiteisiin (selustan lujittamiseksi), niin mobilisoimme työntekijöitä, sekä rivityöntekijöitä että johtavia, ja lähettämme heidät selustassa oleviin armeijan joukko-osastoihin sekä puhdistamme Glazovin ja Vjatkan edustajain Neuvostot. Mutta tämän työn tulokset eivät tietenkään tule pian tuntumaan.

Siinä ovat kaikki toteutetut toimenpiteet. Niitä ei voida missään tapauksessa pitää riittävinä, sillä

III armeijan väsyneet joukko-osastot eivät voi kauan pitää puoliaan ilman vaihtoa, vaikkapa edes osittaistakin. Siksi tänne on ehdottomasti lähetettävä ainakin kaksi rykmenttiä. Vain siinä tapauksessa voidaan rintaman lujuus pitää taattuna. Sitä paitsi on välttämätöntä:

- 1) vaihtaa armeijan komentaja,
- 2) lähettää kolme kyvykästä poliittisen työn tekijää,
- 3) laskea pikaisesti hajalle Aluekomitea, Alueneuvosto y.m. evakuoituneiden työntekijäin mobilisoimisen jouduttamiseksi.

J. Stalin

F. Dzierzhynski

Tammikuun 19 pnä 1919,
Vjatka

P. S. Muutaman päivän kuluttua matkustamme takaisin Glazoviin lopettaaksemme tutkimukset.

*Ensi kerran julkaistu vuonna 1942
Lenin kokoelmassa XXXIV*